

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΠΕ-01	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νευροβιολογία, ψυχοφαρμακολογία και αιτιοπαθογένεια της εξάρτησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Στόχος αυτού του μαθήματος είναι η ερμηνεία της χρήσης ουσιών, της κατάχρησης και της εξάρτησης με βάση τα ευρήματα μελετών από τις νευροεπιστήμες. Το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να παρέχει πληροφόρηση για το πώς ο εγκέφαλος επηρεάζεται από τις εθιστικές ουσίες. Παρουσιάζει τα νευρωνικά κυκλώματα και στους μηχανισμούς που είναι υπεύθυνα για την φυσιολογική λειτουργία του εγκεφάλου και αναλύει με ποιο τρόπο η μακρόχρονη έκθεση σε ουσίες σε συνδυασμό με γενετικούς/επιγενετικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες μπορεί να απορυθμίσει τον εγκέφαλο οδηγώντας στον εθισμό. Επιπλέον, θα παρουσιαστεί η νευροψυχοφαρμακολογία των κυριότερων κατηγοριών εθιστικών ουσιών.</p> <p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν κατανοήσει:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Βασικές αρχές φαρμακολογίας 2. Τα δυνατά και αδύνατα σημεία των σύγχρονων νευροεπιστημονικών μοντέλων και βιοψυχολογικών προσεγγίσεων στη μελέτη των διεργασιών που διαμεσολαβούν στην ανάπτυξη του εθισμού

3. Τα εγκεφαλικά κυκλώματα που αποτελούν το υπόστρωμα διαφορετικών φάσεων της εθιστικής συμπεριφοράς
4. Τη συμβολή γενετικών και επιγενετικών παραγόντων στην προδιαθεσιμότητα του εθισμού
5. Το μηχανισμό δράσης και τις φαρμακολογικές ενέργειες των πιο κοινών εθιστικών ουσιών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Κατανόηση των βιοψυχολογικών θεωριών και σύνθεση νευροεπιστημονικών δεδομένων και πληροφοριών που αφορούν στη χρήση ουσιών, την κατάχρηση και την εξάρτηση
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Στο μάθημα αυτό θα παρουσιαστούν οι κυριότερες νευροβιολογικές και βιοψυχολογικές θεωρίες με τις οποίες ερμηνεύεται σήμερα η συμπεριφορά χρήσης, κατάχρησης ουσιών και η πρόκληση εξάρτησης,
2. Θα μελετηθούν οι υποκείμενοι νευροβιολογικοί και συμπεριφορικοί μηχανισμοί που θεωρείται ότι οδηγούν στον εθισμό και στις συχνές υποτροπές που εμφανίζουν οι χρήστες ουσιών,
3. Θα παρουσιαστούν οι φαρμακολογικές ιδιότητες και οι δράσεις των πιο σημαντικών εθιστικών ουσιών και των επιπτώσεων που έχει η χρήση τους, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στην σωματική και ψυχική υγεία.

Αναλυτικό περίγραμμα

1. Τι είναι ο εθισμός. Εθιστικές ουσίες: ταξινόμηση, χαρακτηριστικά και επικινδυνότητα
2. Ζωικά μοντέλα μελέτης του εθισμού στις νευροεπιστήμες
3. Βασικές αρχές φαρμακολογίας
4. Νευρωνικά κυκλώματα και νευροδιαβιβαστές που σχετίζονται με τις οξείες ενισχυτικές δράσεις εθιστικών ουσιών (τοξίκωση)
5. Νευρωνικά κυκλώματα και νευροδιαβιβαστές που σχετίζονται με τη στέρηση
6. Νευρογνωστικά ελλείμματα και ο ρόλος τους στην κατάχρηση ουσιών και τον εθισμό. Νευροβιολογία της υποτροπής
7. Γενετικοί παράγοντες και προδιαθεσιμότητα στην κατάχρηση ουσιών και τον εθισμό
8. Ο ρόλος του στρες και του άξονα υποθάλαμος-υπόφυση-επινεφρίδια στον εθισμό και την υποτροπή.
9. Παρουσιάσεις ΜΦ
10. Παρουσιάσεις ΜΦ
11. Παρουσιάσεις ΜΦ
12. Παρουσιάσεις ΜΦ

13. Παρουσιάσεις ΜΦ
14. Προσκεκλημένη διάλεξη (Παρασκευή 13-12-2024): Μείωση βλάβης: Θεωρία και πράξη (Δήμος Φωτόπουλος)
15. Προσκεκλημένη διάλεξη (Δευτέρα 16-12-2024): Εξάρτηση από νικοτίνη - Διακοπή καπνίσματος (Ιωάννα Μητρούσκα και Δήμος Φωτόπουλος)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 (1,56 ECTS)
	Αυτοτελής μελέτη	41(1,64 ECTS)
	Παρουσιάσεις ΜΦ	55 (2,20 ECTS)
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες – 5 ECTS
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	1. Ομαδικές παρουσιάσεις από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες ειδικών θεμάτων σχετικών με τη βιολογική βάση του εθισμού (60%) 2. Σύνοψη και ανάλυση μιας επιστημονικής ερευνητικής μελέτης (40%)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Koob, G.F., Arends, M., & Le Moal, M. (2014). <i>Drugs, addiction, and the brain</i> . Amsterdam: Academic Press.
2. Meyer, J.S., & Quenzer, L.F. (2005). <i>Psychopharmacology: Drugs, the brain and behavior</i> . Sunderland, Massachusetts: Sinauer.
3. Advocat, C.D., Comaty, J.E., & Julien, R.M. (2020). <i>Julien's Ψυχοφαρμακολογία: Ένας πλήρης οδηγός για τις δράσεις, τις χρήσεις και τις ανεπιθύμητες ενέργειες των ψυχοτρόπων φαρμάκων</i> . Αθήνα: Broken Hill Publishers Ltd. (Γενική Επιμέλεια – Συντονισμός Ελληνικής Έκδοσης του Julien's <i>Primer of Drug Action</i> , 14th edition).
4. Σειρά άρθρων που βρίσκονται στο e-learn.

5. Μελέτη άρθρων σε συναφή επιστημονικά περιοδικά: *Addiction Biology, Neuropsychopharmacology, Psychopharmacology*